

ПСИХОЛОГИК ХИЗМАТНИ ТАШКИЛЛАШ МАСАЛАЛАРИ

Тошболтаева Нодира Иброхимжоновна

Жисмоний тарбия ва спорт бўйича
мутахассисларни қайта тайёрлаш ва
малакасини ошириш институти ўқитувчиси

АННОТАЦИЯ

Психолог фаолиятини таҳлил этиш ғоят мураккаб ва қизиқарли ҳамда ўзига хосдир. Шахс фаолияти давомида муаммоли вазиятларга дуч келсада, барчасига ечим топа олишлиги психологик билимдонликни талаб этади. Психологик билимлар ортиб борган сари, барча имкониятлар эшиги осонг ина очилаётгандек туюлади.

Калит сўзлар: фаолият, психологик таъсир, ақлий тараққиёт, шахслараро муносабат, тарбия, ривожланиш, ижодийлик, етук шахс, қобилият, информация.

Инсон онгли мавжудот. Унинг бутун онгли фаолияти бевосита ижтимоий муҳит доирасида кечади, у ўзининг барча хусусиятларини ҳам айнан шу муҳитда ўзлаштиради. Бу жараёнда ижтимоий муҳитнинг, ижтимоий информациянинг бевосита ташувчилари ҳисобланган аввал ота-оналар, сўнгра ўқитувчилар, тарбиячи ва барча катта ёшдаги одамларнинг бола шахсига нимани узатаётганликлари, қандай тажрибани сингдираётганликлари, нимани ибрат қилиб кўрсатаётганликлари ва қандай муҳитда бўлаётганликлари ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Амалий психологнинг вазифаси – ҳар бир бола учун унинг манфаатларини қобилиятини оптимал ривожлантириш индивидуал ва ўзига хос хусусиятлари усууларини, ўз-ўзини тарбиялаш ва ўз-ўзини ташкиллаш имкониятларини топишдир. Энг асосийси – психолог ва ўқитувчининг ҳамкорликда болани яшаш шароитида, унинг тарбияланиш тарихини ҳисобга олган ҳолда шаклланаётган шахс сифатида тушунишлари ва ушбу асосда келгуси иш дастурини аниқлашдир.

Амалий психологнинг аниқ фаолияти ва иш услуби таълим-тарбия жараёнида психологик хизмат муаммоларини ечишга бирон бир ёндашиш билан дастурлаштирилган бўлмаслиги керак. Психолог ўз ишида эркин бўлиши керак. Лекин шуни таъкидлаб ўтиш керакки, биз хоҳлаймизми, йўқми, мижозлар билан ишлашда ҳар қандай иш у ёки бу илмий тасаввурга асосланган, энг аввало психолог шахснинг психик ривожланиши шароитларини тушунишидадир.

Амалий психолог фаолиятининг асосий магистрал йўналиши – мижозларнинг психик ва шахсий ривожланишини таъминлашдир. Бу фаолият амалий психолог томонидан иккита даражада – долзарб ва истиқболли амалга оширилади. Биринчи даражада таълим-тарбия жараёнида асосан ўқувчиларни тарбиялашда, уларга таълим беришдаги у ёки бу қийинчиликлар, уларни хулқини бузилишидаги муомаласини, шахсини шаклланишидаги камчиликлар билан боғлик бўлган актуал муаммолар ҳал этилади, иккинчи даражада эса мактаб ўқувчиларининг барчасини ривожланишидаги муаммолар, ҳар бир боланинг индивидуал бўлиб шаклланиши муаммолари ҳал этилади. Муаммо характеристига қараб психолог алоҳида ўқувчилар, синфлар, гурӯхлар, тенгдошлари, ўқитувчилар, ота-оналар билан иш олиб боради.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР РЎЙҲАТИ: (REFERENCES)

1. Karimova V. Mehr va muruvvat oiladan boshlanadi. – Т.: Yangi asr avlod, 2004. – 28 b.
2. Ibrokhimjonovna T. N. PERSONAL EDUCATION AS A MAIN BASIS OF SOCIETY'S DEVELOPMENT //Academicia Globe: Inderscience Research. – 2021. – Т. 2. – №. 03. – С. 1-2.
3. Toshboltayeva Nodira Ibrohimjonovna. "Важные аспекты упражнений в умственной деятельности психологическая интерпретация." INTERNATIONAL JOURNAL OF DISCOURSE ON INNOVATION, INTEGRATION AND EDUCATION 1.5 (2020): 97-99.
4. Toshboltayeva Nodira Ibrohimjonovna// The importance of thinking in the complex process of individual activity// International conference on Studies in Humanities, Education and Sciences.January 10 th,2022.69-70
5. А.Абдулаева, Н.Тошболтаева //ОИЛА ВА НИКОХ МУСТАҲКАМЛИГИНИ ТАЪМИЛОВЧИ ИЖТИМОЙ ПСИХОЛОГИК ОМИЛЛАР// INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION.Vol. 2 No. 13, 2023. 129-133. pages.
6. A.R.Abdullayeva //THE SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL INFLUENCE OF THE FAMILY ON THE FORMATION OF A HEALTHY LIFESTYLE// International Journal of Education, Social Science & Humanities. FARS Publishers. Volume-11. Issue3. 2023. 670-674 pages.
7. A.R.Abdullayeva //PSYCHOLOGICAL FACTORS OF FORMING A HEALTHY LIFESTYLE IN THE FAMILY// ResearchJet Journal of Analysis and Inventions. Volume 4, Issue 3. March, 2023. 43-50 pages.

8. Nurmuhammad, Ahmadjonov; ,DEVELOP STUDENTS' THINKING SKILLS IN THE LEARNING PROCESS BASICS,ResearchJet Journal of Analysis and Inventions,2,1,1-7,2021,
- 9.Nurmuhammad, Ahmadjonov; Masturabonu, Sobirjonova; ,8-9 YOSHDAGI BOLALARDA GEOMETRIK MATERIALLARNI O'RGANISH ORQALI AQLIY OPERATSIYALARNI SHAKLLANTIRISH,Archive of Conferences,25,1,182-188,2021,
- 10.Nabijono‘g‘li, AhmadjonovNurmuhammad; ,PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE FATHER'S RELATIONSHIP IN PERSONS WITH DIFFERENT DEGREE OF DEPENDENCE,PEDAGOGS jurnali,24,3,124-127,2022,
- 11.Nabijono‘g‘li, AhmadjonovNurmuhammad; ,KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI O'QUVCHILARNING TAFAKKUR OPERATSIYALARI RIVOJLANISHINI NAZARIY JIHATDAN O'RGANILISHI,IJODKOR O'QITUVCHI,3,29,229-236,2023,
- 12.Nabijono‘g‘li, AhmadjonovNurmuhammad; ,KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI O'QUVCHILARDA TAFAKKUR JARAYONLARINING XUSUSIYATLARI VA RIVOJLANISHI,SO 'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI,6,4,416-422,2023
13. Toshboltayeva Nodira Ibrohimjonovna. .O'QUVCHI YOSHLAR TAFAKKURINING TARAQQIYOT MASALALARI. 2023
14. Toshboltayeva Nodira Ibrohimjonovna THE PROBLEM ANALYSIS OF THE PROCESS OF CREATIVE THINKING IN EDUCATION. International journal of advanced research in education, technology and ...2022
- 15.Shaxs Aqliy Taraqqiyotining Nazariy Psixologik Talqini. Miasto Przyszłości 34, 150-153. 2023
16. Toshboltayeva Nodira Ibrohimjonovna TAFAKKUR JARAYONINI ILMIY PSIXOLOGIK O 'RGANILISHI
Finland International Scientific Journal of Education, Social Science ...2023
17. Тошболтаева Нодира Иброхижоновна. ЎҚУВЧИЛАР ТАФАККУРИ РИВОЖЛАНИШИНГ МАШФУЛОТЛАРДАГИ БАЁНИ.2023й
НИ Тошболтаева
- 18.Тошболтаева Нодира Иброхижоновна.ТАФАККУР ЖАРАЁНИНИ ЮКСАЛТИРИШ БОРАСИДАГИ ИЗЛАНИШЛАР ТАЛҚИНИ 2023 ый
19. А.Абдуллаева, Н.Тошболтаева //ОИЛА ВА НИКОҲ МУСТАҲКАМЛИГИНИ ТАЪМИНЛОВЧИ ИЖТИМОИЙ ПСИХОЛОГИК ОМИЛЛАР// INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION International scientific-online conference. 23 rd January, 2023. – Canada, Ottawa. 136-140 pages.

20. Рустамовна А.А. //СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА СЕМЕЙНОЕ ОКРУЖЕНИЕ В ПАТРИОТИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ БУДУЩИХ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ// Зона конференции. 2022.
21. Abdullaeva Arofat Rustamovna //SOCIO-PSYCHOLOGICAL FACTORS INFLUENCING THE FAMILY ENVIRONMENT IN THE PATRIOTIC UPBRINGING OF FUTURE MILITARY PERSONNEL// International Conference on Studies in Humanity, Education and Sciences Helsinki, Finland. January 10th 2022. 43-45 pages.
22. А.Абдуллаева, Н.Тошболтаева //ОИЛА ВА НИКОҲ МУСТАҲКАМЛИГИНИ ТАЪМИНЛОВЧИ ИЖТИМОИЙ ПСИХОЛОГИК ОМИЛЛАР// INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION. [Vol. 2 No. 13, 2023](#). 129-133. pages.